

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 27 januari 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen verkar fortsatt för ett starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt,

humanitärt och rättsligt, samt stöd till fortsatta reformer för Ukrainas EU-närmande. Regeringen verkar för att stödet ska levereras skyndsamt, utformat efter Ukrainas behov.

Ryssland fortsätter sitt brutala anfallskrig mot Ukraina. Ryssland har fortsatt att genomföra omfattande luftangrepp mot hela landet, inklusive genom riktade attacker mot energirelaterad infrastruktur. Situationen för civilbefolkningen är svår, med ett stort antal dödsoffer och skadade, och omfattande skador på landets energiinfrastruktur begränsar tillgången till värme, vatten och elektricitet.

Detta understryker behovet av att skyndsamt förse Ukraina med nödvändigt stöd för att stärka sin försvarsförmåga och försvarsindustriella kapacitet. Regeringen verkar för att EU ska accelerera sitt stöd till Ukraina och fortsätta stödja Ukraina med militär materiel genom den Europeiska fredsfaciliteten (EPF). Det är fortsatt viktigt att hitta en lösning på rådande blockering inom EPF. Regeringen verkar även för att fortsätta utveckla och anpassa EU:s militära utbildningsinsats EUMAM efter Ukrainas behov.

Inom ramen för EU-samarbetet verkar regeringen även aktivt för att stödja ukrainsk försvarsindustri. Regeringen ser positivt på EU:s ambition att inkludera Ukraina i EU:s försvars- och försvarsindustrirelaterade instrument och program.

Regeringen arbetar aktivt för att EU ska öka trycket på Ryssland genom ytterligare sanktioner och andra åtgärder, däribland ett sänkt oljepristak, i syfte att begränsa dess inkomster, tillgång till västerländsk teknik och förmåga att bedriva krig.

Regeringen välkomnar det beslut som EU fattat för att genomföra G7:s principöverenskommelse om användningen av den extraordinära avkastningen från den ryska centralbankens immobiliserade tillgångar till ett lån till Ukraina. Regeringen verkar för att EU utforskar mer långtgående åtgärder vad gäller användningen av immobiliserade tillgångar.

Ukraina fortsätter göra betydande reformframsteg på sin väg mot EU-medlemskap, trots Rysslands fullskaliga invasion. Regeringen kommer att fortsätta verka för konkreta framsteg i anslutningsförhandlingarna för Ukraina och Moldavien under det polska EU-ordförandeskapet.

Regeringen verkar för att EU fortsatt ska stödja Ukrainas diplomatiska ansträngningar för att nå en rättvis och hållbar fred grundad i folkrätten inklusive FN-stadgan. Regeringen verkar även för att EU, i dialog med globala partner, bidrar till att upprätthålla och bredda stödet för Ukraina. Det är upp till Ukraina att avgöra om, och i så fall när, förhandlingar ska inledas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 december 2024 inför Europeiska rådet den 19 december 2024, samt den 13 december 2024 inför rådets möte den 16 december 2024.

5. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar en fortsatt diskussion om situationen i Syrien. Europeiska rådets slutsatser från den 19 december, som bland annat uppmanar till en syriskledd, fredlig och inkluderande politisk process samt skydd av minoriteters och kvinnors rättigheter, utgör utgångspunkterna för EU:s politik och fortsatta agerande. Regeringen välkomnar att EU, i enlighet med Europeiska rådets slutsatser, tar fram förslag på hur EU:s stöd till Syrien kan se ut och att unionen inventerar vilka instrument som kan användas. Regeringen är också positiv till att ett arbete nu inletts för att se över delar av EU:s restriktiva åtgärder, samtidigt som sanktionerna mot Assadregimens medlemmar behålls. Regeringen delar globala partners oro för risken att Daesh ska stärkas som en oönskad konsekvens av det nya läget. EU bör stödja FN:s särskilda sändebud för Syrien och ha en nära dialog om utvecklingen med länder i regionen. Det gemensamma uttalandet från det internationella mötet i Aqaba, Jordanien, den 14 december, utgör en bra grund för detta arbete.

Regeringen välkomnar att Libanon har fått en ny president efter två års vakuum på posten och att en ny premiärminister utsetts med uppdrag att bilda regering. Detta är viktiga steg mot att åstadkomma ökad stabilitet och genomföra nödvändiga politiska och ekonomiska reformer, vilket kan skapa

förutsättningar för ett närmare samarbete mellan EU och Libanon. Det är positivt att vapenvilan mellan Hizbollah och Israel har hållit trots rapporterade överträdelser från båda sidor. Det är nu av yttersta vikt att vapenvilan görs permanent efter att den initiala 60-dagarsperioden löper ut den 26 januari. Regeringen välkomnar att EU ser över hur unionen bäst kan fortsätta bidra till en fredlig utveckling i Libanon.

Regeringen välkomnar, tillsammans med övriga EU, beskedet om en vapenvila i Gaza, som bland annat innebär att delar av gisslan frisläpps och stakar ut vägen om ett mer varaktigt slut på stridigheterna. Det är nu avgörande att överenskommelsen genomförs och att den också bidrar till att lätta det enorma lidandet hos civilbefolkningen i Gaza och till ett förbättrat humanitärt tillträde. En vapenvila är också en förutsättning för framsteg mot en framförhandlad tvåstatslösning.

Regeringen ser med mycket stor oro på de lagförslag om FN-organisationen UNRWA som antagits i Israel. Regeringen förväntar sig att UNRWA, i likhet med andra FN-organisationer, skyddas och respekteras i linje med internationella förpliktelser. Regeringen har, både tillsammans med övriga nordiska länder och med övriga EU-länder, uppmanat Israel att säkerställa fortsatt humanitärt tillträde för UNRWA. Det är viktigt att utforma det humanitära stödet på det sätt som mest effektivt kan nå fram till behövande i Gaza och Västbanken i den mycket akuta situation som nu råder.

Regeringen välkomnar att förberedelser pågår för ett associeringsråd med Israel i februari och högnivådialog med Palestina kort därefter. Israel och EU har ett starkt partnerskap på en rad områden. Associeringsrådet blir ett tillfälle att ta upp svåra frågor kopplat till kriget i Gaza samtidigt som andra frågor också kommer att behandlas. Regeringen anser bland annat att Israels ansvar i förhållande till den katastrofala humanitära situationen i Gaza särskilt ska lyftas med Israel vid detta tillfälle. En högnivådialog med Palestina blir ett tillfälle att diskutera vikten av att stärka och reformera Palestinska myndigheten.

Bosättarvåldet måste få ett stopp. Bosättningarna och bosättningspolitiken strider mot folkrätten, undergräver tvåstatslösningen och bidrar till en förhöjd konfliktnivå. Regeringen driver på för fler EU-sanktioner mot extremistiska bosättare.

Regeringen vill se fler listningar av personer och enheter som stödjer Hamas

eller Palestinska islamiska jihad.

Regeringen är övertygad om att en hållbar fred mellan Israel och Palestina måste bygga på en förhandlad tvåstatslösning. EU bör inskräpa vikten av att Israels agerande inte underminerar Palestinska myndigheten eller möjligheten till en tvåstatslösning. Hamas kan inte vara en del av en framtida tvåstatslösning.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 december 2024 inför Europeiska rådet den 19 december 2024, samt den 13 december 2024 inför rådets möte den 16 december 2024.

6. Relationen EU-USA

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera relationen mellan EU och USA.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Den transatlantiska relationen är av yttersta vikt för Sverige och för Europa, och är en av regeringens viktigaste prioriteringar. Regeringen verkar därför för att relationen mellan EU och USA upprätthålls och ytterligare stärks. Samordning och bibehållen enighet inom EU i förhållningssättet till USA, är centralt.

Detta gäller inte minst upprätthållandet av det internationella stödet till Ukraina, där fortsatt amerikanskt engagemang är av största betydelse. Europa behöver stärka den egna försvarsförmågan och bygga ut sin försvarsindustriella bas. Ett ökat europeiskt ansvarstagande på dessa områden bidrar till att skapa förutsättningar för ett fortsatt amerikanskt engagemang i Ukraina och en stark transatlantisk säkerhetspolitisk relation. EU spelar i det avseendet en viktig roll. Sverige tar ansvar genom vårt omfattande stöd till Ukraina och genom att leva upp till Natos tvåprocentsgolv.

Regeringen verkar även för en stärkt relation mellan EU och USA på handelsområdet. Handelsfrågor kommer utgöra en viktig del i dialogen mellan EU och USA framöver. Sverige vill värna en fri, hållbar och regelbaserad världshandel.

Ett gediget förberedelsearbete har genomförts inom EU som innebär att vi har goda förutsättningar för en givande dialog med USA i handelsfrågor.

Klimatpolitiken är en annan viktig prioritering för regeringen. Oavsett det amerikanska agerandet på området kommer regeringen verka för att EU fortsatt ska vara ett ledande internationellt föredöme vad gäller det globala klimatarbetet, minska de fossila utsläppen, och förbli en stark röst för den gröna omställningen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Relationen mellan EU och USA behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 15 november 2024, inför rådets möte den 18 november 2024.